SN bilaga § 35/20

LOMMA KOMMUN

Kvartalsrapport 2020

Socialnämnden

Innehållsförteckning

1 Kvartalsrapport 2020 3

1.1 Utfall/Prognos 3

1.2 Verksamhet 3

1.3 Utfall för perioden och helårsprognos 4

1.4 Covid-19 - Coronavirus 6

1.5 Personaluppföljning 7

1.6 Viktiga förändringar under året 9

2 Uppföljning KF-verksamhet 10

2.1 IFO 10

2.2 HVO 10

2.3 LSS 10

1 Kvartalsrapport 2020

1.1 Utfall/Prognos

Driftredovisning	UTFALL			PROGNOS			UTFALL
Nettokostnad i tkr	**Budget**	**Utfall**	**Avvikelse**	**Budget**	**Prognos**	**Avvikelse**	**Fg helår**
Individ- och familjeomsorg	-16 068	-12 692	3 376	-62 439	-60 639	1 800	-58 650
Hälsa- vård och omsorg	-56 359	-60 095	-3 736	-227 773	-249 473	-21 700	-236 448
LSS-verksamhet	-14 387	-15 582	-1 195	-59 846	-63 696	-3 850	-58 380
SUMMA	**-86 814**	**-88 369**	**-1 555**	**-350 058**	**-373 808**	**-23 750**	**-353 478**
Investeringar, utgift	-450	0	450	-1 800	-1 800	0	-804

1.2 Verksamhet

Under årets första månader har arbetet med omställningsarbetet i Socialförvaltningens ledningsgrupp intensifierats. Omställningsarbetet fokuserar på att med tillit leda i förändring, en viktig uppgift för välfärden i allmänhet och socialförvaltningen i synnerhet. Målet är att få verksamhet och budget i balans men också arbetsglädje, attityd och bemötande. Det arbete som görs i ledningsgruppen ska sedan förmedlas och implementeras i verksamhetens samtliga områden.

IFO

Previct-enheter, som på digital väg kan följa klienters nykterhet, har köpts in samtidigt med en utbyggnad av öppenvården i form av rekrytering av en alkohol- och drogterapeut. Det ger möjlighet att följa klienter med alkoholproblematik på hemmaplan som en del av behandling, under utredningstid för att bedöma grad av problematik/lämpliga åtgärder eller som en efterbehandling efter institutionsvård. Insatserna ökar klienters tillgång till mer frekvent och intensiv behandling på hemmaplan än tidigare. Detta i kombination med att insatsen är flexibel och snabbt har kunnat komma igång, har medfört att handläggarna har haft lättare att motivera klienter och institutionsvård har kunnat hållas kort tidsmässigt då det finns "experthjälp" på hemmaplan med möjlighet till hög intensitet.

Sedan årsskiftet har ungdomar och vårdnadshavare tillgång till Maria Mellersta för att få stöd och hjälp i alkohol- och drogrelaterade frågor. Familjer kan även få hjälp i form av bistånd efter utredning.

Ett arbete har genomförts att koordinera och samjustera insatserna mellan ekonomiskt bistånd och vägledning till egen bostad och arbete för nyanlända för att stötta dem till ökad självständighet.

HVO

Avdelningen för Hälsa, vård och omsorg har nu delats upp i två avdelningar, hemtjänst och förebyggandeverksamhet samt HSL, korttid och myndighetsenheten för äldreomsorg och LSS. Nya avdelningschefer är på plats i mitten av maj.

Socialnämnden har i anslutning till årsskiftet fattat beslut om nya riktlinjer för bistånd. Effekterna av de nya riktlinjerna kommer att bli synliga under året i samband med att nya beslut fattas. En ny form av matdistribution inom ordinärt boende är en av förändringarna i riktlinjerna och infördes 1 februari. Vid kvartalets slut får ungefär 40 vårdtagare kyld färdiglagad mat distribuerad till sina hem. Utvecklingen av detta har gått snabbare än förväntat.

Efter en fördjupning i hur hemtjänsten kan bli mer effektiv samt få en mer hållbar arbetssituation för såväl medarbetare som för chefer fattades beslut om att organisera verksamheten i fem enheter istället för nuvarande tre. Vid en jämförelse med andra kommuner visade det sig att hemtjänstområdena var förhållandevis stora till antal medarbetare och vårdtagare. Syftet med förändringen är även att öka nöjdheten med hemtjänsten hos våra medborgare. Rekrytering av enhetschefer pågår och den nya organisationen förväntas träda i kraft under hösten.

LSS
Gruppbostäderna har sedan tidigare ett negativt underskott vilket även ser ut att fortsätta under år 2020. Underskottet beror på ökade och till del förändrade behov hos vårdtagarna på grund av åldrande. Personalgrupperna är dock stabila och det råder ingen stor personalomsättning vilket skapar en trygghet hos brukarna.

Ett bra samarbete mellan den dagliga verksamheten och gruppbostäderna har utvecklats och de samordnar sina personalbehov i allmänhet och i Corona tider i synnerhet.

På Skolskeppet noteras att nya barn och ungdomar har ett stort behov av stöd och att resurserna inte räcker fullt ut.

1.3 Utfall för perioden och helårsprognos

IFO
Individ- och familjeomsorgens utfall för perioden innebär en positiv avvikelse om +3 375 tkr.

Anledningen till den positiva avvikelsen är att myndighetsenheten gör ett tydligt arbete med att använda interna resurser framför externa. Öppenvård används i princip uteslutande som insats inom barn och familjeärenden, vilket ger en stor positiv avvikelse på placeringar där. Extern vård köps i mindre utsträckning. Även kostnader för insatser i intern regi har varit lägre än budgeterat.

Avdelningen har högre kostnader för ekonomiskt bistånd än budgeterat på grund av ökad arbetslöshet och färre arbetstillfällen till följd av Coronaviruset.

Vilken helårsprognos har verksamheten inom IFO?
Prognosen för perioden jan-dec 2020 är att verksamheten får en positiv budgetavvikelse på omkring +1 800 tkr.

HVO
Hälsa, vård och omsorg har för perioden en negativ budgetavvikelse om -3 736 tkr.

För avdelningen hemtjänst och förebyggande verksamhet beror det främst på högre personalkostnader än budgeterat. I samband med hög sjukfrånvaro och personalomsättning har kostnader för övertid, ob-ersättning, förskjuten tid samt introduktion blivit betydligt högre än budgeterat.

Hemtjänstens intäkter har under första kvartalet varit lägre än budgeterat. Budget för medarbetare nattetid har anpassats för resurseffektiviseringar i samband med införande av tillsyn med kamera. Under första kvartalet har ännu inga kameror installerats.

Hemtjänstverksamheten har inte gjort den personella och ekonomiska omställning som krävs för att se ett ekonomiskt resultat av en budget i balans innevarande kvartal. Dock har insatser gjorts i verksamheten. Det handlar om organisationsöversyn, genomgång av beslut, nya

riktlinjer, fördjupade analyser av nyckeltal med mera. Ett uppdrag har även påbörjats för att se eventuella diskrepanser mellan beslut och verkställighet.

För sjuksköterskeorganisationen har problemen under våren ökats då flera sjuksköterskor valt att avsluta sin anställning och kommunen har återigen blivit beroende av fler hyr-sjuksköterskor för att klara hälso- och sjukvårdsuppdraget.

Vilken helårsprognos har verksamheten inom HVO?
Prognosen för perioden jan-dec 2020 är att verksamheten får en negativ budgetavvikelse på omkring -21 700 tkr.

LSS
LSS har för perioden en negativ budgetavvikelse om -1 195 tkr.

Underskottet beror främst på en kostsam extern placering men också ökad kostnad inom personlig assistans. Verksamheten på boende i egen regi har under en längre tid haft underskott som varit svåra att komma tillrätta med. Detta beror delvis på att de boende blir äldre och därmed krävs en annan bemanning inom LSS-boende som till del liknar behoven inom äldreomsorg.

Vilken helårsprognos har verksamheten inom LSS?
Prognosen för perioden jan-dec 2020 är att verksamheten får en negativ budgetavvikelse på omkring -3 850 tkr.

Åtgärder för bokslut i balans.

IFO
Som ett led i att möta ökad arbetslöshet i befolkningen rekryteras en arbetsmarknads-konsulent. Socialförvaltningen har också fått i uppdrag att utreda behov av samt organisering av en arbetsmarknadsenhet för att kommunen än bättre ska kunna möta kommande behov.

Digitalisering och automatisering av ekonomiskt bistånd samt implementering av riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd kommer att medverka till effektivare handläggning. Fler ärenden kommer att kunna handläggas av befintlig bemanning.

Omfattande kompetensutveckling av den interna öppenvården innebär att fler komplexa ärenden kan verkställas av befintlig verksamhet, med andra ord mindre köpt vård.

HVO
Inom hemtjänsten är det nödvändigt att kartlägga processen från beslut till verkställt bistånd i syfte att klarlägg orsaken till underskottet. Åtgärderna att komma tillrätta med underskottet är olika beroende på om det beviljas mer bistånd än det finns medel avsatt för, om verkställigheten utför mer insatser än som beviljats eller om båda ovanstående är korrekta och om det då finns effektiviseringsmöjligheter i utförarledet. En kartläggning pågår och kommer att vara klar innan sommaren. Det rekryteras ytterligare enhetschef inom hemtjänsten för att möjliggöra ett mer närvarande ledarskap som i sin tur syftar till mer optimal planering och utförande av uppdrag.

Ytterligare fokus kommer att läggas på att ta fram nyckeltal i samarbete med ekonomi- och HR-avdelningen, förtydligande av uppdraget, stabilare grundbemanning och analys av planering. Verksamheten arbetar även för effektivare introduktion av nya medarbetare och en stabil rekrytering av vikarier via Vikariebanken.

Rekrytering av sjuksköterskor sker oavbrutet. Tyvärr är det få sökande till tjänsterna vilket

medfört behov av andra sätt att tänka kring rekrytering. Dock är det än viktigare att erbjuda goda anställningsförhållande och vara en attraktiv arbetsgivare. Arbetet med det sker inom ramen för omställningsarbetet. Under våren kommer också det kommunala hälso- och sjukvårdsuppdraget att genomlysas med benchmarking med andra kommuner kring antal patienter per sjuksköterska, i såväl hemsjukvård som på särskilda boende.

LSS
För verksamheten boende har det under 2019 gjorts flera personalinsatser så som minskning av kvalificerad övertid samt omvandlande av vaken jour till sovande. Arbete med att minimera dyra kostnader för övertid och fyllnadstid är ett konstant pågående arbete. Samarbete sker också med hemtjänstverksamheten avseende punktinsatser för att kunna minska bemanningen på boendet.

Insatser för att minska ökningen utav personalkostnader inom den interna korttiden, tillsyn och vistelse, pågår.

1.4 Covid-19 - Coronavirus

Covid-19 har påverkat socialförvaltningens samtliga delar med framför allt kraftigt ökad sjukfrånvaro. Inom de verksamheter medarbetare kan arbeta hemma sker det i så stor utsträckning, framför allt inom IFO, som möjligt men det är inte möjligt för den stora delen av verksamheten. De ekonomiska prognoserna (under ekonomiavsnittet) tar inte hänsyn till effekterna av Covid-19.

IFO
Effekterna är svåra att helt förutse men flera länder kan redan konstatera en ökning av våld i nära relation, vilket har kunnat mätas bland annat genom hur många som vänder sig till olika hjälplinjer. Det är också rimligt att anta att effekterna av att människor blir av med sina arbeten samt tillbringar mycket tid hemma tillsammans kommer att påverka familjer i allmänhet och redan belastade familjer i synnerhet. Detta riskerar öka trycket på verksamheten inom alla områden. I vilken utsträckning och när i tid eventuella effekter kommer, är svårt att förutse. Verksamheten har redan nu ett markant ökat antal inkomna ärenden, framförallt på barn och ungdomssidan.

Det har skett en ökning av antalet nya ärenden på ekonomiskt bistånd sedan slutet av mars och prognosen är ökade kostnader för ekonomiskt bistånd framöver under verksamhetsåret på grund av ökad arbetslöshet och färre arbetstillfällen för den enskilde.

På grund av att bemanningen inom avdelningen är påverkad, i enlighet med arbetsgivarens riktlinjer, så haltar arbetet med att genomdriva övergångsbestämmelserna för att vägleda nyanlända till egna bostäder. Det är svårt att förutse effekterna av detta, men det står klart att flera familjer är i behov av mer stöd i bostadsletandet än vad organisationen i nuläget kan erbjuda.

HVO
Inom hemtjänst, förebyggandeverksamhet, HSL/korttid och myndighet har det sedan mitten av mars varit mer än 20% sjukfrånvaro, och stora delar upp mot 30% sjukfrånvaro. Denna sjukskrivning måste hanteras och de frånvarande ersättas med andra medarbetare varje dag. Detta har lett till dyrare lösningar än normalt. Sjukskrivningsstatistiken under avsnittet ”personaluppföljning” (se nedan) har inte med mars månad då det finns en eftersläpning i registrering och statistikuttag.

För samtliga verksamheter har riskbedömningar och prioriteringslistor tagits fram. Prioriteringslistorna avser att vara ett stöd för verksamhetens olika delar när normaluppdraget inte längre kan tillgodoses.

Tät samverkan sker med Frösunda för att säkra att även de klarar sitt uppdrag under Covid-19pandemin. Frösunda och kommunen samverkar kring bland annat skyddsutrustning.

Mötesplatser, träffpunkter och dagverksamheten inom förebyggande verksamhet har under senare delen av mars stängts ner för att minska smittspridning av Covid-19. Dagverksamheten bedriver sina insatser hemma hos sina besökare vilket kommer att innebära intäktsbortfall framöver. Närståendestödet Treklövern har begränsad verksamhet men fortsatta avlösningar och stödsamtal.

Ekonomin är inte möjlig att uttala sig om ännu. Verksamheten konterar vikariekostnader särskilt för att i efterhand kunna följa merkostnaderna.

LSS
Verksamheterna har arbetat förbyggande genom att säkerställa att rutiner och information är tydliga för samtliga medarbetare, riskbedömningar och prioriteringslistor är framtagna.

Med anledning av Corona har tillsättning av vikarier vid sjukdom under mars månad ökat inom den interna boendeverksamheten. I genomsnitt har 4-5 individer varit frånvarande per dag sedan mitten av mars.

1.5 Personaluppföljning

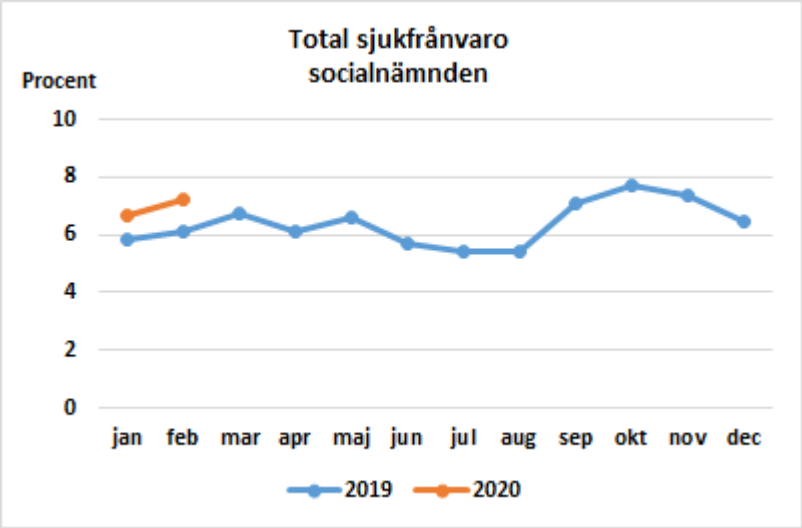

Sjukfrånvaron inom Socialförvaltningen är sammantaget högre än förra året samma tid. Det är en effekt av att hemtjänstens verksamheter inte var med i statistiken för årets två första månader förra året. Nivåerna skiljer sig åt mellan KF-områdena och det är just inom HVO den största utmaningen finns. För att skapa ett mer närvarande ledarskap, vilket är hälsofrämjande, ändras organisationen inom hemtjänsten och mer ändamålsenlig storlek på arbetsgruppen eftersträvas. Sjukfrånvaron kommer att öka kraftigt under mars till följd av beslut som fattats nationellt med anledning av Covid-19.

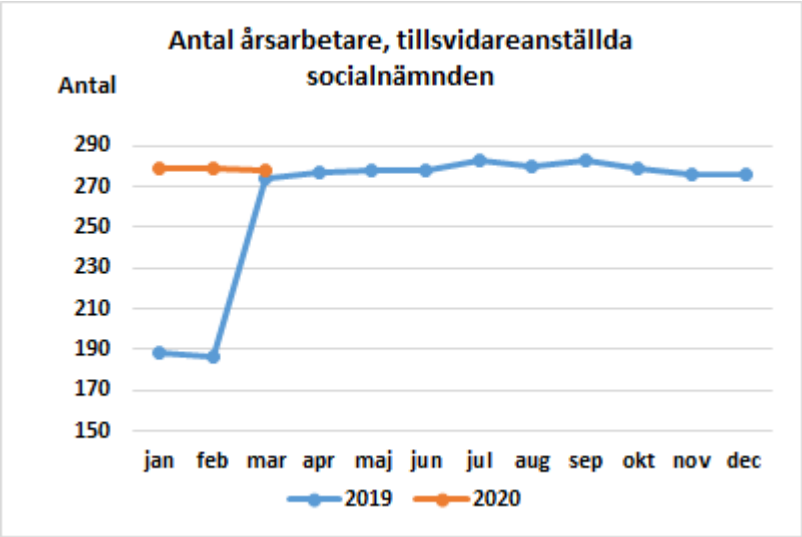

Även här ses effekten av hemtagandet av hemtjänsten för årets två första månader.

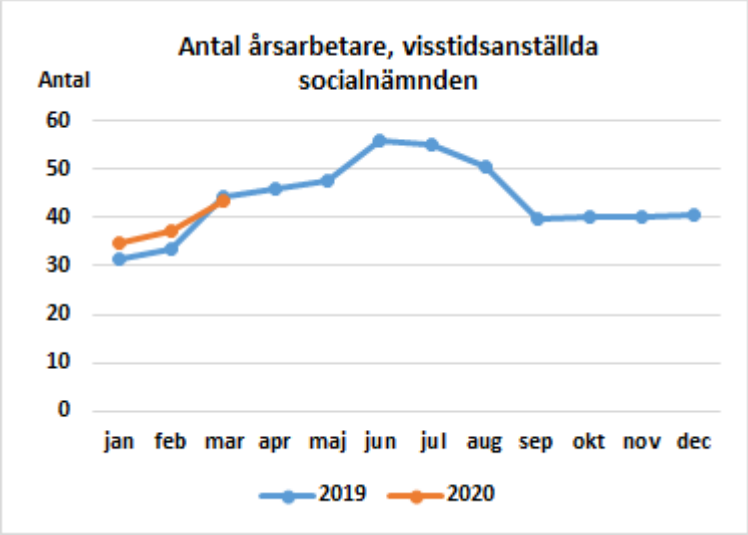

Arbetet med en ändamålsenlig bemanning fortsätter men på Socialförvaltningen som helhet ses inte en minskning av antalet årsarbetare, vilket i sig är den största besparingsmöjligheten. Även här bedöms ett närvarande ledarskap vara av vikt.

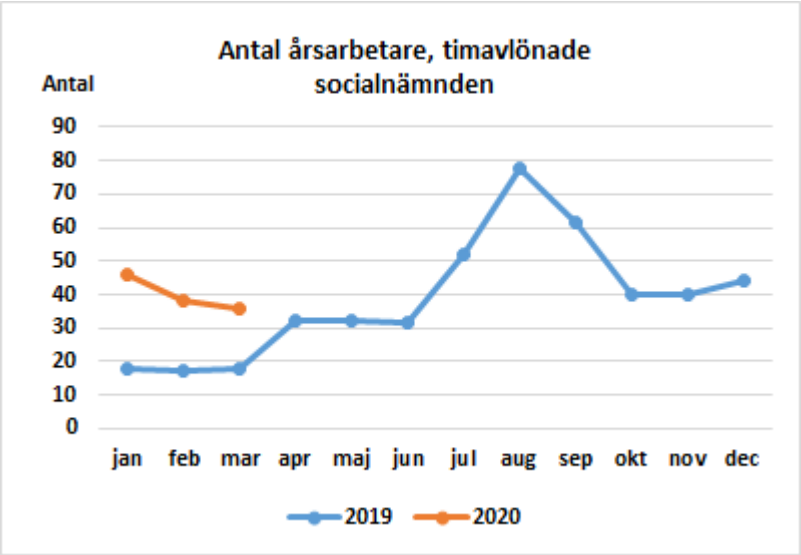

Timavlönade finns främst inom HVO och LSS och är ett bra komplement till ordinarie bemanning. Dock ska verksamheten i så stor utsträckning som möjligt sträva efter stabilitet för både verksamhet och medarbetare i form av vikariat och/eller ökad tjänstgöringsgrad. Antalet timanställda årsarbetare har minskat mer än övriga delar ökat för årets två första månader, vilket är positivt.

1.6 Viktiga förändringar under året

Se avsnittet kring Corona

2 Uppföljning KF-verksamhet

2.1 IFO

Driftredovisning	UTFALL			PROGNOS			UTFALL
Nettokostnad i tkr	**Budget**	**Utfall**	**Avvikelse**	**Budget**	**Prognos**	**Avvikelse**	**Fg helår**
Externa placeringar	-2 326	-1 345	981	-9 305	-7 905	1 400	-12 251
Familjehemsplacering o dylikt	-1 369	-1 110	259	-5 477	-4 277	1 200	-5 283
Försörjningsstöd	-1 013	-1 088	-75	-4 050	-5 550	-1 500	-3 944
Integration	-3 172	-2 097	1 075	-11 936	-11 936	0	-8 809
Öppenvård/Psykiatri	-2 132	-1 828	304	-8 201	-7 851	350	-5 998
Övriga verksamheter	-6 055	-5 224	831	-23 470	-23 120	350	-22 365
SUMMA	**-16 067**	**-12 692**	**3 375**	**-62 439**	**-60 639**	**1 800**	**-58 650**

2.2 HVO

Driftredovisning	UTFALL			PROGNOS			UTFALL
Nettokostnad i tkr	**Budget**	**Utfall**	**Avvikelse**	**Budget**	**Prognos**	**Avvikelse**	**Fg helår**
Hemtjänst	-11 513	-15 539	-4 026	-45 922	-60 922	-15 000	-58 082
HSL-verksamhet	-11 473	-11 507	-34	-45 834	-52 334	-6 500	-48 614
Korttidsvistelse	-3 393	-4 115	-722	-14 720	-15 920	-1 200	-13 632
Vårdboende	-19 349	-19 305	44	-79 423	-80 523	-1 100	-77 642
Övriga verksamheter	-10 630	-9 628	1 002	-41 874	-39 774	2 100	-38 478
SUMMA	**-56 358**	**-60 094**	**-3 736**	**-227 773**	**-249 473**	**-21 700**	**-236 448**

2.3 LSS

Driftredovisning	UTFALL			PROGNOS			UTFALL
Nettokostnad i tkr	**Budget**	**Utfall**	**Avvikelse**	**Budget**	**Prognos**	**Avvikelse**	**Fg helår**
Boende	-4 824	-5 487	-663	-20 899	-23 399	-2 500	-20 919
Daglig verksamhet	-1 613	-1 273	340	-6 275	-5 675	600	-5 341
Personlig assistans enligt LSS	-2 141	-2 315	-174	-8 586	-9 886	-1 300	-6 348
Personlig assistans enligt SFB	-2 624	-2 913	-289	-10 495	-10 795	-300	-10 719
Övriga verksamheter	-3 185	-3 595	-410	-13 591	-13 941	-350	-15 054
SUMMA	**-14 387**	**-15 583**	**-1 196**	**-59 846**	**-63 696**	**-3 850**	**-58 381**